

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku J. Z.

o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w X.: [...]

z udziału w rozpoznaniu sprawy [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 stycznia 2008 r.,

1.wyłącza wymienionych w komparycji niniejszego postanowienia sędziów z udziału w rozpoznaniu sprawy [...],

2.wyznacza do rozpoznania tej sprawy Sąd Apelacyjny w Y.

Uzasadnienie

Wnioskodawca J. Z. złożył do Sądu Apelacyjnego w X. zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z 5 czerwca 2007 r., a następnie w piśmie procesowym z 9 października 2007 r. wniósł o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w X. Na liście sędziów, których wyłączenia żąda wnioskodawca znaleźli się: [...].

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że Z. Ś. - Sędzia Sądu Apelacyjnego w X., wizytator ds. karnych, jest stroną postępowania o unieważnienie wyboru B. J. na burmistrza Miasta i Gminy Z. i ponowienie czynności wyborczych wskutek złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z 5 czerwca 2007 r., sygn. akt [...], toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w X. Według wnioskodawcy, sędzia Z. Ś. z racji wieloletniej pracy na stanowisku sędziego w Sądzie Apelacyjnym w X. jest dobrze znany sędziom orzekającym w tym Sądzie, co rodzi uzasadnioną obawę co do ich bezstronności i obiektywizmu w sprawie dotyczącej osoby także orzekającej w tym Sądzie. W ocenie wnioskodawcy okoliczność ta stanowi podstawę do wyłączenia sędziego na podstawie art. 49 k.p.c., ze względu na zachodzący „stosunek osobisty” podważający bezstronność orzekania i zaufanie do sądu. Doświadczenie życiowe uczy bowiem, że niejednokrotnie na bazie kontaktów służbowych powstaje bliższa znajomość mająca charakter emocjonalny, wyrażający się w uczuciach życzliwości, sympatii czy nawet przyjaźni, którą należy właśnie zakwalifikować jako „stosunek osobisty tego rodzaju”, który mógłby wywołać wątpliwość co do bezstronności sądu.

Pismem z 9 października 2007 r. przewodniczący wydziału w Sądzie Apelacyjnym w X. przedstawił przedmiotowy wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w X. do rozpoznania Sądowi Najwyższemu wraz z oświadczeniami sędziów tego Sądu. Sędziowie: [...] złożyli oświadczenie następującej treści - "Oświadczam, że znam Z. Ś. SSA X., Komisarza Wyborczego w K., z którym pozostaję w relacjach koleżeńskich". Natomiast sędziowie: [...] w swoich oświadczeniach stwierdzili: "Oświadczam, że znam Z. Ś. SSA w X. Komisarza Wyborczego w K. Łączą mnie z nim wyłącznie stosunki służbowe". Sędzia M.P. nie złożyła oświadczenia, ponieważ przebywała na urlopie do 5 listopada 2007 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 49 k.p.c. wynika, że przyczyną wyłączenia sędziego na żądanie strony jest sama możliwość powstania wątpliwości co do bezstronności sędziego. Przepis ten nie ogranicza przy tym kręgu osób, u których wątpliwość taka może powstać, do wnioskodawcy, lecz odnosi ją także do innych uczestników procesu oraz innych

osób, w tym społeczeństwa lub części społeczeństwa („opinii publicznej”). Jak wynika z treści rozważanego przepisu przesłanką wyłączenia sędziego nie jest zasadność twierdzenia wnioskodawcy o istnieniu osobistego stosunku między sędzią a jedną ze stron lub jej przedstawicielem, lecz sama możliwość istnienia wskazanych powyżej wątpliwości.

W ocenie Sądu Najwyższego w obecnym składzie nawet stosunki wyłącznie służbowe w stosunkowo niewielkim zespole sędziów sądu takiego, jak sąd apelacyjny, mogą ze względu na oczywistą i konieczną częstość kontaktów, być uznane za stosunki osobiste w rozumieniu art. 49 k.p.c. Mogą też one być podstawą wątpliwości co do bezstronności sędziego w podanym wyżej rozumieniu, a więc bez względu na zasadność twierdzeń wnioskodawcy w tej kwestii. W sprawie, której stroną w rozumieniu art. 49 k.p.c. jest sędzia Z. Ś. jako komisarz wyborczy w K. i której przedmiotem są naruszenia przepisów prawa wyborczego w wyborach burmistrza, wątpliwości te mogą powstać w opinii publicznej, a zwłaszcza w społeczności lokalnej Miasta i Gminy Z. zainteresowanej wynikiem tych wyborów.

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że powyższe względy, jak również dobro wymiaru sprawiedliwości uzasadniają uwzględnienie wniosku w myśl art. 49 k.p.c.

Wobec wyłączenia wymienionych w sentencji sędziów Sądu Apelacyjnego w X., Sąd Najwyższy wyznaczył do rozpoznania niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny w Y.